

قوم حضرت شعیب، به خاطر کم‌فروشی گرفتار عذاب شد

قوم حضرت شعیب(ع)، به خاطر کم‌فروشی گرفتار عذاب شد و در قرآن نیز سه بار از کم‌فروشی نهی شده است.

قوم حضرت شعیب(ع)، به خاطر کم فروشی گرفتار عذاب شد و در قرآن نیز سه بار از کم فروشی نهی شده است.

خبرگزاری مهر - گروه دین و اندیشه: خداوند متعال دین اسلام را برای هدایت انسان‌ها فرستاده و هر آنچه را برای رسیدن به بالاترین قله فضیلت بدان نیازمندند برایشان تبیین فرموده است. در طرح ملی زندگی با آیه، هر روز ماه مبارک رمضان، مهمان یک آیه از آیات کلام وحی خواهیم بود. تفسیر و تلاش برای فهم قرآن کریم از زمان پیامبر اعظم (ص) تا به امروز ادامه داشته است و جاودانگی قرآن سبب می‌شود تا تفسیر آن کتاب در هر عصر و زمانی ادامه یابد؛ چرا که آیات قرآن، مهم‌ترین و نخستین منبع برای فهم دین به شمار می‌روند. مهم‌ترین ویژگی تفسیری که در ادامه، آن را مشاهده می‌کنید، کوشش در تبیین بعد هدایتی قرآن، یعنی هدف اصلی نزول است: «هُدًى لِلنَّاسِ». در این تفسیر فقط به کشف معنا و ذکر پاره‌ای الفاظ و عبارات تفسیری صرف بسنده نمی‌شود؛ بلکه آنها درآمدی برای تبیین ابعاد هدایتی کلام خداوند قرار داده شده و مخاطب را از معبر لفظ به معنا و از معبر معنا به بلندای هدایت قرآن، سوق می‌دهد.

طرح زندگی با آیه‌ها درصدد است که عموم مردم را با مفاهیم آیات منتخب بیش از پیش آشنا کند و خبرگزاری مهر در مجموعه مطالب «زندگی با آیه‌ها» به صورت تفصیلی و تصویری با بیان استاد محمدعلی انصاری مفسر قرآن کریم، تفسیر این آیات مبارکه را تقدیم نگاه مخاطبان می‌کند.

سوره انعام آیه ۱۵۲

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ ۖ وَأَوْفُوا بِالْكَيْلِ وَالْمِيزَانِ ۖ بِالْقِسْطِ ۚ لَّا تُكْلِفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ۚ وَإِذَا قُلْتُمْ قَاعِدُوا وَلَوْ كَانَ دَا فَرَبًى ۖ وَيَعْهَدِ اللَّهُ أَوْفُوا ۚ ذَلِكُمْ وَصَاكُم بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

و به مال یتیم جز به روشی که نیکوتر است، نزدیک نشوید تا به حد بلوغ [بدنی و عقلی] خود برسد، و پیمان‌ها و ترازو را بر اساس عدالت و انصاف کامل و تمام بدهید؛ هیچکس را جز به اندازه توانش تکلیف نمی‌کنیم؛ و هنگامی که سخن گوید، عدالت ورزید هر چند درباره خویشان باشد، و به پیمان خدا وفا کنید؛ خدا این [گونه] به شما سفارش کرده تا پند گیرید.

نکته‌ها

خداوند، کارهای خود را به نحو احسن انجام می‌دهد: «أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ»، «أَحْسَنُ تَقْوِيمٍ»، «نَزَلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ» و ...؛ از ما هم خواسته که کارهایمان به نحو احسن باشد، «لِيَبْلُوكُمْ أُكْمُ أَحْسَنُ عَمَلًا» چه در تصرفات و فعالیت‌های اقتصادی، «إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ»، چه در گفتگو با مخالفان، «جَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ»، چه در پذیرش سخنان دیگران، «يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ» و چه بدی‌های مردم را با بهترین نحو جواب دادن، «ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةِ» که در تمام این موارد، کلمه ی «احسن» به کار رفته است.

قوم حضرت شعیب، به خاطر کم فروشی گرفتار عذاب شدند. در قرآن نیز سه بار از کم فروشی نهی شده است.

کلمه ی «کیل» هم به معنای پیمان‌هاست و هم به معنای پیمان‌ها کردن. کلمه ی «قسط» هم می‌تواند مربوط به «أَوْفُوا» باشد یعنی پرداخت، عادلانه باشد و هم مربوط به «کیل و میزان» باشد، یعنی خود پیمان‌ها و ترازو سالم باشد. البته نتیجه هر دو یکی است.

پیام‌ها

۱- چون یتیم مدافعی ندارد و اموالش لغزشگاه است مواظب باشیم. «لَا تَقْرَبُوا»

۲- برای حفظ حقوق ای‌نام باید بهترین طریقه ی بهره گیری از اموال و دارایی او انتخاب شود. «بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ». جز کسانی که

اهلیت اقتصادی و تقوای کافی دارند، نباید دیگران به مال یتیم نزدیک شوند. لا تَقْرَبُوا … إنا

۳- وقتی ایتم به رشد و تجربه ی کافی رسیدند، سلطه ی خود را از آنان بردارید. «حَتَّى يَبْلُغَ أَشُدَّهُ»

۴- نظام اقتصادی جامعه ی اسلامی باید بر اساس قسط باشد. «يَالْقِسْطِ»

۵- اگر اجرای عدالت در حدّ اعلی ممکن نیست، لافلّ در حدّ توان و امکان مراعات کنید. «لَا تُكَلِّفُ نَفْسًا إِنْهَا وُسْعَهَا»

۶- هیچ یک از دستورات و اوامر و نواهی الهی، فوق طاقت انسان نیست. «لَا تُكَلِّفُ نَفْسًا إِنْهَا وُسْعَهَا»

۷- بدون قدرت، تکلیفی نیست. «لَا تُكَلِّفُ نَفْسًا إِنْهَا وُسْعَهَا»

۸- عدالت، هم در رفتار و هم در گفتار، یک اصل است. أَوْفُوا الْكَيْلَ … وَ إِذَا قُلْتُمْ قَاعِدُوا (در گواهی ها، وصیت ها، قضاوت ها، صدور حکم ها، انتقادهای و ستایش ها، عدالت را مراعات کنیم).

۹- به پیمان های الهی (که شامل فرمان های عقل و وحی و وجدان و فطرت می شود) وفادار باشیم … («عهد الله» هم شامل پیمانی است که خدا با انسان دارد و هم پیمانی که انسان با خدا می بندد) «يَعْهَدُ اللَّهُ أَوْفُوا»

۱۰- رابطه ی خویشاوندی را بر ضابطه ی حقّ و عدل، ترجیح ندهیم. «قَاعِدُوا وَ لَوْ كَانَ ذَا قُرْبَى»